

Vesijärven petokalarahasto

7.3.2024

Salpausselän kalatalousalue

Vesijärven petokalarahaston sääntömuutos

1. Järvisiikakannan tilanne Vesijärnessä tänään

Salpausselän kalatalousalueen hallituksen kokouksen 17.1.2024 päätöksen mukaisesti petokalarahaston puheenjohtajan ja rahastonhoitajan tehtäväksi annettiin laatia muutosesitys Vesijärven petokalarahaston sääntöihin.

Vesijärnessä on ollut oma järvisiikakanta, joka on mitä ilmeisimmin kadonnut järvestä. Vesijärvensiikaa sai eri pyydyksillä kohtalaisia määriä vielä 1980-luvulla, mutta sittemmin siikasaaliit ovat olleet istutusten varassa. Istutettu siika on pääosin ollut planktonsiikaa. Vesijärveen on istutettu muutaman viime vuoden aikana joidenkin osakaskuntien toimesta mm. Saarijärven Pyhäjärven järvisiikaa. Voidaan olettaa, että istutettu järvisiika on nyt lisääntymiskykyistä, sillä järvisiika on sukukypsä 4-5-vuotiaana. Perimätiedon mukaan esim. Kajaanselän ja Siikasalmen alueilla on vanhoja järvisiian kutupaikkoja.

2. Järvisiian kotiuttaminen Vesijärveen

Lähtökohtaisesti kaikki kalatalousalueella tehtävä kalanpoikasten istutustoiminta pitää olla kalakantojen luontaista lisääntymistä tukevaa. Järvisiian kotiuttaminen ja luontaisen lisääntymisen onnistuminen edellyttää valittavan järvisiikakannan ja poikastoimittajan valintaa sekä tiivistä yhteistyötä osakaskuntien kanssa. Salpausselän kalatalousalueen käyttö- ja hoitosuunnitelmassa on mainittu seuraavat järvisiikakannat, joita voitaisiin istuttaa Vesijärveen: Majutvesi, Saarijärven Pyhäjärvi ja Säskylän Pyhäjärvi. Siikakannan valinnassa tulee panostaa pitkäaikaiseen yhteistyöhön kalanpoikasten toimittajan, osakaskuntien, Vesijärven petokalarahaston ja Päijät-Hämeen kalatalouskeskuksen kanssa.

3. Järvisiian ravinto

Järvisiika syö nuorena eläinplanktonia ja se muuttuu myöhemmin petokalaksi syöden eläinplanktonin lisäksi pohjaeläimiä: surviaisentoukat, hankajalkaiset, vesikirput ja kotilot sekä kalanpoikaset ja kalojen mäti. Tämä tarkoittaa, että järvisiiaista tulee myöhemmin petokala.

4. Istutustoiminnan onnistumisen seuranta

Järvisiian kotiuttamisen onnistumisen seuranta Vesijärveen edellyttää projektin alkuvaiheessa toimenpiteitä. Syksyisin on tehtävä koekalastuksia hiekka- ja sorapohjaisilla kutupaikoilla enne jäiden tuloa ja vastaavasti keväällä kutupaikoilla on suoritettava poikastarkkailu jäiden lähdön jälkeen, että saadaan lisätietoa järvisiian lisääntymismahdollisuuksista Vesijärvestä. Järvisiian kudun ja lisääntymisen onnistumisen seurantaan voivat osallistua osakaskunnat, Vesijärven petokalarahasto ja Päijät-Hämeen kalatalouskeskus yhteistyössä.

5. Järvisiika saaliskalana

Siika on arvostettu saaliskala, jota on pyydetty pääasiassa verkoilla. Vesijärvestä saadut siikasaaliit ovat pääosin perustuneet planktonsiikaistutuksiin. Siikasaaliit ovat nykyisin kuitenkin olleet melko vaatimattomia verrattuna muihin petokaloihin. Verkkokalastuksen lisäksi siikaa sopii myös ikivanhan kalastusmuodon, perhokalastuksen, harjoittamiseen myös Vesijärvellä. Voidaan olettaa, että onnistunut järvisiian kotiuttaminen Vesijärveen lisäksi ansaintamahdollisuuksia myös kaupallisille kalastajille.

6. Vesijärven petokalarahaston neuvottelukunnan ehdotus

Salpausselän kalatalousalueen käyttö- ja hoitosuunnitelmassa todetaan, että kalaistutuksilla voidaan kotiuttaa menetettyjä kalakantoja takaisin vesistöön ja hoitaa siten kalavesien kalataloudellista arvoa. Tavoitteena on saada Vesijärveen monipuolinen ja luontaisesti lisääntyvä kalasto. Historiallista syistä järvisiian kotiuttaminen täyttäisi nyt hyvin Vesijärvestä puuttuvan luontaisesti lisääntyvän järvisiikakannan.

Vesijärven petokalarahaston sääntöjen mukaan rahaston varat käytetään Salpausselän kalatalousalueen käyttö- ja hoitosuunnitelman mukaisesti järvitaimen-, järvilohi-, kuha-, hauki- ja ankeriasistutuksiin sekä järvitaimenen mätirasiaistutuksiin Vesijärven laskeviin puroihin.

Vesijärven petokalarahaston neuvottelukunta on käsitellyt järvisiikahanketta kokouksessaan 7.3.2024 ja päätti esittää Salpausselän kalatalousalueen kevään 2024 yleiskokoukselle, että siika lisätään Vesijärven petokalarahaston sääntöjen kalaluetteloon. Istutettavat siikamuodot voisivat olla samat kuin Kalatalousalueen käyttö- ja hoitosuunnitelmassa (KHS).

Pekka Puujalka
petokalarahaston puheenjohtaja

Janne Partanen
petokalarahaston rahastonhoitaja

